

Nr 350

Av herr Carlsson, Eric, m. fl., angående ett statligt grundbelopp
i bostadstillägg för folkpensionär.

(Lika lydande med motion nr 440 i Andra kammaren)

Kommunala bostadstillägg utgår nu i stort sett i alla kommuner. Maximibeloppen varierar emellertid kraftigt, från 100 till över 2 000 kronor. Av avgörande betydelse i sammanhanget är att antalet folkpensionärer procentuellt i förhållande till de aktiva grupperna varierar starkt kommunerna emellan och i regel är väsentligt större i glesbygdskommuner än i tätortskommuner. De förra kommunerna är oftast samtidigt ekonomiskt svaga. De låga och otillräckliga bostadstilläggen är i huvudsak att hänföra till sådana kommuner som sålunda saknat det erforderliga ekonomiska underlaget.

Statens fullständiga övertagande av kostnaderna för övriga folkpensionsförmåner och införandet av ett allmänt skatteutjämnande statsbidragssystem bör visserligen ge kommunerna ökade möjligheter att lämna bostadstillägg. Det är givetvis också av värde att kostnaderna för de kommunala bostadstilläggen på samma sätt som andra kostnader beaktas genom skatteutjämningsbidraget vid hög utdebitering. Men skatteutjämningsbidraget vid hög utdebitering upptar förhållandevis liten del av utjämningssystemet. De stora variationerna i antalet folkpensionärer kommunerna emellan kan f. ö. endast i begränsad utsträckning bli beaktade genom utgiftsfaktorn. Ett överförande av kostnaderna för de kommunala bostadstilläggen helt på kommunerna har sålunda en betydande negativ verkan ur skatteutjämningsynpunkt. Följden måste bli att många kommuner med svagt skatteunderlag och stort antal folkpensionärer fortfarande får svårigheter att utge bostadstillägg i den utsträckning som måste eftersträvas. Ur social synpunkt betyder detta att många folkpensionärer inte kan garanteras den önskvärda standarden.

Vi finner det därför nödvändigt att de kommunala bostadstilläggen utformas med ett statligt grundbelopp. Enligt vår mening bör staten svara för ett grundbelopp i bostadstillägget om förslagsvis 400 kronor för ensamstående pensionär och 600 kronor för två pensionsberättigade makar tillsammans i enlighet med det särskilda yttrande som fogades till skatteutjämningskommitténs betänkande av ledamoten Eric Carlsson.

Med hänvisning till det anförda hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning och förslag om ett statligt grundbelopp i det kommunala bostadstillägget om 400 kronor för ensamstående pensionär och 600 kronor för två pensionsberättigade makar tillsammans i enlighet med vad i motionen har anförts.

Stockholm den 25 januari 1967

Eric Carlsson (cp)

Ivan Svanström (cp)

Axel Kristiansson (cp)

Nr 351

Av herr Carlsson, Eric, och herr Svanström, om sänkt folkpensionsålder.

(Lika lydande med motion nr 438 i Andra kammaren)

Frågan om sänkning av folkpensionsåldern, som alltsedan år 1914 är 67 år, har varit föremål för motioner i riksdagen under senare år. Skälen till framställningarna om en sänkning av den nuvarande folkpensionsåldern är flera. Här kan pekas på att tjänstemannagrupperna i regel har en pensionsålder som i många fall är betydligt lägre och i något fall knappast högre än 65 år. Med starka skäl kan sägas att det kan inte vara riktigt att de grupper, främst bland kroppsarbetarna, som har det tyngsta arbetet skall få sin pension senare än andra. Att den nuvarande folkpensionsåldern är för hög torde också framgå av att antalet ansökningar om förtidspension är stort bland grupper med hårt kroppsarbete. Detta gäller främst de s. k. »tunga jobben», t. ex. inom gruv- och järnindustri, jord- och skogsbruk, fiske m. fl. Erfarenheten visar också att folkpensionsåldern är alltför hög för många kvinnor. Till detta skall också läggas, att de grupper som har 67 år som pensionsålder är människor som gått ut tidigt i arbetslivet. Den aktiva arbetsinsatsen har inte bara varit tung, årens mängd har också bidragit till den förslitning och det åldrande i förtid som följer med tungt arbete.

Dagens samhälle har förändrats i många avseenden. Arbetstidsförkortningen, där vi är på väg mot 40-timmarsveckan, garanterad semester osv. och en inkomstutveckling som gett utrymme för en glädjande standardhöjning är bevis för detta. Till detta skall dock läggas att många frågor återstår att lösa. En av dessa är frågan om den sänkta pensionsåldern, som när en avvägning skall ske av var den fortsatta standardhöjningen skall